

Větrné elektrárny v Kraji Vysočina: seminář provedl starosty problematikou rozvoje větrné energetiky

28.5.2025 - Monika Brothánková | Krajský úřad Kraje Vysočina

Energetika obecně je v současnosti pro obce v regionu vysoce aktuální téma, a to jak v důsledku nepříznivé geopolitické situace, která v minulých letech zapříčinila nestandardní výkyvy cen na trzích s energiemi, tak i v kontextu zpřísňujících se požadavků z úrovně EU ve vztahu k přechodu na nízkouhlíkové energetické hospodářství a cílů EU v oblasti dosažení klimatické neutrality, formulovaných v tzv. Zelené dohodě pro Evropu. Samosprávy v regionu, od Statutárního města Jihlavy až po nejmenší obce, tak musí reagovat na současné trendy i vývoj legislativy, která souvisí s postupným odklonem od tradičních fosilních zdrojů energie, úsilím o účinnější využívání energie a řešením otázek energetické soběstačnosti, vč. sdílení energií na principech tzv. komunitní energetiky.

„Jednou z cest k udržitelnějšímu a klimaticky šetrnějšímu hospodaření může být využívání obnovitelných zdrojů, jako je sluneční záření, voda nebo geotermální energie,“ uvedl v úvodu semináře hejtman Kraje Vysočina Martin Kukla. „Větrné elektrárny mohou v našem regionu představovat jeden z možných nástrojů ke snížení emisí a závislosti na fosilních palivech. Je však důležité, aby se diskuse o jejich umístění vedla transparentně, s ohledem na veřejný zájem, a s respektem ke krajině i obyvatelům,“ dodal Martin Kukla.

Smyslem a cílem semináře bylo sdílet aktuální postoj Kraje Vysočina k rozvoji větrné energetiky z pohledu státní správy a samosprávy v kontextu současné legislativy, zejména tzv. LEX OZE I, II a III nebo nového stavebního zákona, a platných koncepčních dokumentů kraje. Jedním z dotčených dokumentů je mj. Strategie ochrany krajinného rázu („SOKR“), která si klade za cíl chránit cenné krajinné prvky a zajistit jejich udržitelný rozvoj. V loňském roce kraj tento dokument revidoval, a to právě se zaměřením na otázky umísťování větrných elektráren nebo jiných obdobně dominantních staveb v území. Ochranu krajinného rázu v souvislosti s budováním větrných elektráren, ale také vyvážený rozvoj a udržitelnost akcentují rovněž Zásady územního rozvoje, klíčový dokument Kraje Vysočina v oblasti územního plánování.

Další část programu shrnula nezbytné povolovací procesy, jimž záměry výstavby větrných elektráren v území podléhají podle stavebního zákona a souvisejících předpisů ve vztahu k ochraně životního prostředí (např. EIA, jednotné environmentální stanovisko). Seminář se dotkl i problematiky tzv. akceleračních zón, které v roce 2023 zavedla evropská směrnice označovaná jako RED III a které mají umožnit zrychlené a administrativně jednodušší povolování výstavby obnovitelných zdrojů energie. Návazně na schválení návrhu transpozičního zákona v dubnu 2025 bude možné akcelerační oblasti vymezit i v územně plánovací dokumentaci.

Územní energetická koncepce Kraje Vysočina z roku 2018 odhaduje technický potenciál větrné energie v regionu přibližně na 231 MWe; s ohledem na dynamický rozvoj technologií lze nicméně v současnosti hovořit o potenciálu až dvojnásobně vyšším, resp. potenciál původně odhadovaný je dnes schopen zajistit nižší počet větrných elektráren. Dle Vnitrostátního plánu České republiky v oblasti energetiky a klimatu, schváleného Vládou ČR v prosinci 2024, by obnovitelné zdroje energie měly do roku 2030 měly pokrýt až 30 % konečné spotřeby.

„Jako kraj máme zájem sledovat a vyhodnocovat rozvoj větrné energetiky v těch oblastech, kde dává ekonomický, ekologický i územní smysl. Naší prioritou je vyvážený přístup, který bere ohled na ochranu krajinného rázu, životní prostředí i kvalitu života obyvatel,“ uzavřel Martin Kukla.

- Více informací vedoucí odboru regionálního rozvoje Iveta Fryšová

https://www.kr-vysocina.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=4132332&id_org=450008